

Siim-Andres Kivisalu

Teie 18.06.2025

Meie 01.07.2025 nr 12-1/6466-1

Vastus pöördumisele „Pärnu lastele inimväärne toit!“

Esitasite 18.06.2025 portaali rahvaalgatus.ee kaudu pöördumise „Pärnu lastele inimväärne toit!“, millele on lisatud 2439 toetusallkirja.

Käsitleme pöördumist märgukirjana märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse mõttes, kuivõrd esitatule ei ole lisatud õigusakti eelnõud.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 32 lõikes 1 on sätestatud, et vähemalt ühel protsendil hääleõiguslikel linnaelanikel, kuid mitte vähem kui viiel hääleõiguslikul linnaelanikul on õigus teha kohaliku elu küsimustes linnavolikogu või -valitsuse õigusaktide vastuvõtmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks algatusi. Viidatud paragrahvi lõike 2 kohaselt esitatakse algatus linnavalitsusele vastava eelnõuna, millele lisatakse allkirjadega varustatud algatuse esitajate nimekiri.

Teie pöördumisega koos õigusakti vastuvõtmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks eelnõud ei esitatud, mistõttu seda pöördumist ei saa käsitleda õigusakti algatamisena KOKS § 32 mõttes. Küll aga vastab pöördumine märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) § 2 lõikes 1 toodud märgukirja tunnustele. Selle sätte kohaselt on märgukiri MSVS tähenduses isiku või isikute pöördumine, millega tehakse ettepanekuid asutuse või organi töö korraldamiseks või valdkonna arengu kujundamiseks või antakse avaliku elu ja riigivalitsemisega seotud teavet. Seega on selle pöördumise puhul tegu märgukirjaga, millele käesoleva kirjaga ka vastame.

Alates 2. juunist 2025 toitlustab Pärnu linna lasteaedasad Baltic Restaurants Estonia AS riigihanke „Pärnu lasteaedade toitlustusteenus“ raames. Hankemenetluse eesmärk oli tagada laste nõuetekohane toitlustamine ning pakkuda lastele täisväärtuslikku, mitmekülgset, maitavat ja eakohast toitu. Tõdeme, et teenuse lansseerimine oli puudulik nii toidu kvaliteedi, koguste, temperatuuri kui ka õigeaegse kohalejõudmisega, mis ilmselgelt põhjustas kahju. Ettevõtte on konarlikku teenuse algust tunnistanud, avalikult vabandunud ja teinud parendusi teenuse kvaliteetseks osutamiseks. Esimesel nädal tekitatud kahju suurusjärgus 25 000 eurot on ettevõtte lubanud hüvitada ja nõustunud, et ei esita teenuse (osas, mis vastas hanke tingimustele) arvet.

Kinnitame, et linnavalitsus tegeleb aktiivselt toitlustamisega seotud küsimuste lahendamise, sh on astunud järgmised konkreetseid sammud:

- 1) teenusepakkujaga peetakse igapäevaselt aktiivset suhtlust (kohtumised, veebikohtumised, kirjalikud ettepanekud) teenuse parandamiseks;
- 2) külastatud on korduvalt valmistuskööki, et kontrollida protsesse, maitsta toitu, jälgida komplekteerimist;
- 3) korrigeeritud on menüüsid;

- 4) teenusepakkuja on kaasanud lisatööjõudu, sh on kaasatud kokkasid ja toidutehnoloog Tallinna suurköökidest;
- 5) aktiivselt ja järjepidevalt on kontrollinud lasteaedadesse õigeaegset toidu jõudmist, sh on kontrollitud toidu õiget temperatuuri;
- 6) esitanud nõudmisi olukorra kiireks lahendamiseks, mille osas on teenusepakkuja teinud ettepaneku jaotusköökidest töö ümber korraldamiseks;
- 7) igapäevaselt tagasisidestavad lasteaiad olukorda (toidu saabumine, temperatuur, kogused jne);
- 8) muudetud on toiduvedamise marsruuti, et vältida toidu hilinemist;
- 9) kaasatud on tervisekaitse ametnik, kes kontrollib olukorda lasteaedades;
- 10) loodud on *Facebook* grupp „Pärnu lasteaedade toit“, kust saab igapäevaselt ülevaadet toidu kohta, pilte, menüü kirjeldusi. Kõik, kes soovivad saada grupiga liituda;
- 10) kokkuleppel Baltic Restaurants Estonia (BRE) esindajaga on võimalik toitu maitsta;
- 11) algatanud menetluse hankelepingu mittenõuetekohase täitmise kohta ning võimalike õiguskaitsevahendite rakendamise üle (leppetrahv, lepingu ülesütlemine jne).

Samas tuleb aga märkida, et lepingu ühepoolne lõpetamine kujutab endast äärmuslikku õiguskaitsevahendit, mille kohaldamine on õiguspärane üksnes erandlikel juhtudel ning eeldab proportsionaalsuse ja hea usu põhimõtte järgimist. Lepinguõiguses on üldtunnustatud, et rikkumise korral tuleb esmajärjekorras võimaldada rikkumise heastamist ning lepingupartnerile tuleb anda mõistlik tähtaeg lepingurikkumise kõrvaldamiseks. Ka kohtupraktikas on korduvalt kinnitatud, et lepingupooltel tuleb esmalt kaaluda lepingu täitmise jätkamist, võimalusel puuduste kõrvaldamist, sh kõrvalkohustusena leppetrahvide abil lepingupoolt lepingu täitmisele ajendada, ning alles seejärel hinnata ülesütlemise võimalikkust.

Hankelepingu kohaselt võib lepingu lõpetamine kõne alla tulla üksnes juhul, kui lepingu rikkumine on oluline ning kohustust rikkunud pool ei ole puudust kõrvaldanud/parandanud vaatamata sellele, et talle on esitatud etteheiteid ja antud võimalus puudused kõrvaldada. Sellise tagajärje – lepingu lõppemise – õiguspärasus eeldab, et see on proportsionaalne tuvastatud rikkumise iseloomu ja ulatusega. Samuti hinnatakse lepingu lõpetamise kehtivuse korral ka seda, kas rikkuv pool on teinud siiraid pingutusi olukorra parandamiseks. Hetkel saab järeldada, et teenusepakkuja on teinud selgeid ja siiraid pingutusi teenuse ümberkorraldamiseks ja kvaliteedi parandamiseks. Samuti tuleb järeldada, et ligi kolmeaastase lepingu puhul on ebaproportsionaalne lepingu lõpetada üksnes seetõttu, et lepingu alguses lühiajaliselt ei vastanud teenus tingimustele.

Seega on ja saabki olla lepingupoolte esmane eesmärk taastada usaldus lasteaedade toitlustusteenuse vastu ning tagada lastele iga päev kvaliteetne, tervislik ja positiivset elamust pakkuv toidukord. Saame järeldada, et teenusepakkuja on mõistnud olukorra tõsidust ning on astunud konkreetseid samme olukorra parandamiseks, tehes koostööd linnavalitsuse, hoolekogude, lasteasutuste ja lastevanematega.

Linnavalitsuse nimel tänan Teid ning kõiki pöördumisele alla kirjutanud inimesi pöördumise eest. Teie seisukohad ja mured on mõistetavad ning nendele tähelepanu juhtimine aitab kaasa Pärnu linna lasteaedades pakutava toidu kvaliteedi ja toitlustusteenuse parendamisele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ene Täht
abilinnapea